

Cecilia Vilén
Kommunjurist

Till Kommunstyrelsen

Rekommendationssvar på Statens haverikommissions rapport om jordskredet i Stenungsund den 23 september 2023

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar *Svar på rekommendation i Statens haverikommissions rapport SHK 2025:10 om jordskredet i Stenungsund 23 september 2023*, daterat 2025-08-20, som sitt eget.

Sammanfattning av ärendet

Statens haverikommissions (SHK) rapport, SHK 2025:10, om jordskredet i Stenungsund den 23 september 2023 översändes till Stenungsunds kommun den 17 juni 2025. Rapporten innehåller en säkerhetsrekommendation till kommunen för omhändertagande. SHK emotser besked senast den 17 september 2025 om vilka åtgärder som kommunen har vidtagit med anledning av den rekommendation som lämnas i rapporten. Förvaltningen har tagit fram ett förslag till svar.

Ekonomisk bedömning

Avlämnande av svar till SHK medför inga ekonomiska konsekvenser.

Barnkonsekvensanalys

Avlämnande av remissvar medför inga särskilda konsekvenser för barn.

Bedömning utifrån Agenda 2030

De globala målen i Agenda 2030 berörs inte direkt av ärendet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2025-08-19

Förslag till svar på rekommendation 2025-08-20

Rapportmissiv 2025-06-17

Säkerhetsrekommendation, s. 107 i SHKs slutrapport 2025:10.

STENUNGSUNDS KOMMUN
Sektor samhällsbyggnad

Maria Jonsson
Kommundirektör

Fredric Arpfjord
Sektorchef

**Stenungsunds
kommun**

Tjänsteskrivelse
2025-08-19

Dnr KS 2025/229

Beslut skickas till

cecilia.vilen@stenungsund.se

Till
Statens haverikommission

Svar på rekommendation i Statens haverikommissions rapport SHK 2025:10 om jordskredet i Stenungsund den 23 september 2023

Säkerhetsrekommendation

Stenungsunds kommun har mottagit Statens haverikommissions (SHK) slutrapport SHK 2025:10 om jordskredet i Stenungsund den 23 september 2023.

I rapporten lämnar SHK följande säkerhetsrekommendation till Stenungsunds kommun:

Stenungsunds kommun rekommenderas att stärka sin förmåga att hantera geotekniska säkerhetsfrågor och säkerställa att den strategi som har aviserats i översiktsplan 2020 avseende skred, ras och erosion kommer till stånd. (SHK 2025:10 R1)

SHK emotser besked senast den 17 september 2025 om vilka åtgärder som har vidtagits med anledning av säkerhetsrekommendationen.

Stenungsunds kommuns svar på SHKs rekommendation

Stenungsunds kommun har påbörjat ett arbete med att stärka kommunens förmåga att hantera geotekniska säkerhetsfrågor. Arbetet är i uppstartfasen och består av följande delar:

- En översyn har inletts i syfte att vidareutveckla rutiner och arbetsprocesser för ett systematiskt omhändertagande av geotekniska säkerhetsfrågor i planarbete, vid bygglovsprövning, vid utbyggnad av detaljplaner och vid kommunens egna anläggningsprojekt.
- Behovet av utbildningsinsatser inventeras. Utbildningsinsatser i geotekniska frågor planeras att ske både löpande och som punktinsats för berörd personal.
- Medel har avsatts i budget för att möjliggöra rekrytering av personal med geoteknisk kompetens som kan belysa geotekniska säkerhetsfrågor och arbeta med intern rådgivning och stöd till kommunens berörda verksamheter. Rekryteringsprocessen är påbörjad.

När det gäller kommunens arbete med att säkerställa att den strategi som aviseras i översiktsplan 2020 avseende skred, ras och erosion kommer till stånd redogörs nedan för kommunens arbetssätt; vad har gjorts, vad pågår och vad planeras att göras framöver.

Av kommunens översiktsplan (ÖP 2020) framgår att risk för ras och skred behöver hanteras och samordnas i arbetet med kommunens klimatanpassningsplan (s. 37, 40). Vidare framgår att en strategi för hantering av geotekniska frågorna bör tas fram och vad en sådan bör innehålla (s. 40).

Urklipp från s. 40 i ÖP 2020:

Geoteknik, översvämning och risk för ras, skred och erosion

För den fortsatta planeringen behöver skyfallskartering, risk för översvämning och risk för ras och skred hanteras och samordnas i arbetet med kommunens klimatanpassningsplan.

En strategi för hur de geotekniska frågorna ska hanteras bör tas fram och kartlägga:

- Identifierade områden med osäkra förhållanden eller förutsättningar för försämrad säkerhet med hänsyn till; skred och ras i jord och berg, erosion, översvämning och områden med begränsad byggbarhet till följd av komplicerade geotekniska förhållanden.
- Identifiering av områden där det krävs detaljerade geotekniska utredningar inför detaljplanarbetet.
- Översiktlig bedömning av hur klimatförändringen kan påverka de geotekniska frågeställningarna.

Strategin bör även omfatta hur de identifierade riskerna inom kommunen kan minska eller upphöra samt eventuella restriktioner med hänsyn till geotekniska förhållanden. Strategin innebär också att de geotekniska säkerhetsfrågorna kommer med tidigt i plan- och bygglovsskedet, vilket kan styra markanvändningen mot ökad säkerhet och minskade kostnader.

För identifiering av områden med osäkra förhållanden och områden med begränsad byggbarhet till följd av komplicerade geotekniska förhållanden använder kommunen geografiskt dataunderlag från Sveriges geologiska undersökning (SGU) och Statens geotekniska institut (SGI). Dataunderlaget används dels på strategisk planeringsnivå i arbete med exempelvis översiktsplan och inom ramen för detaljplan- och bygglovsprocesserna. I detaljplanprocessen görs rutinmässigt geoteknisk utredning utifrån föreslagen ny markanvändning såvida det inte är uppenbart att det inte behövs.

I översiktsplanen framgår att strategin för hantering av geotekniska säkerhetsfrågor ska samordnas med klimatanpassningsplanen. I klimatanpassningsplanen finns en åtgärdslista där risker identifierats och förslag på åtgärder beskrivs. Åtgärderna prioriteras för en femårsperiod i taget. I klimatanpassningsplanens innevarande femårsperiod 2022-2026 har kunskapsuppbyggande åtgärder fokuserat på vatten (havsnivåhöjning, skyfall och dagvatten). Detta beror på att kommunen är sårbar när det gäller vatten. I klimatanpassningsplanen pekades emellertid ut behov av att se över skredrisk vid två skolor. Förvaltningen erhöll medel från MSB under 2022 för skredsäkring vid Stora Högskolan, denna skredsäkring är nu genomförd. Förstudien att utreda behoven kring den andra skolan är påbörjad.

Vid sidan av prioriterade åtgärder i antagen klimatanpassningsplan finns också flera identifierade risker och åtgärder listade i ett internt arbetsdokument (bruttolista). Här finns bland annat risker och förslag kopplade till ras, skred och erosion. Vid en årlig genomgång utvärderas bruttolistan över risker och åtgärder. På tur i kommunens strategiska arbete står bland annat genomförandet av åtgärder inom:

- Skred-, ras- och erosionsrisker
- Hydrogeologiska undersökningar
- Värmekartering

Kommunen har för avsikt att under hösten 2025 utvärdera och analysera vilka ytterligare åtgärder eller utredningar som är nödvändiga för att omhänderta den strategi som uttrycks i översiktsplanen. Medel för framtagande av underlag är avsatt i budget 2026.

4.6 Länsstyrelsen Västra Götaland

Länsstyrelsen har efter händelsen genomlyst sina rutiner och kvalitetssäkrat dem tillsammans med sina jurister. När det gäller hanteringen av geotekniska frågor har myndigheten sedan länge haft rutinen att remittera till SGI för att begära deras bedömningar om sakfrågorna i handläggningen av detaljplaneärenden. Den rutinen kommer myndigheten att fortsätta med. Myndigheten har tagit fram en aktörsgemensam plan för större ras och skred.

Utöver detta har myndigheten förbättrat sin kunskapsinhämtning i frågeställningar som berör geoteknik genom bland annat relevanta studiebesök. I samarbete med SGI har dessutom ordnats seminarier för länsstyrelsens egna planhandläggare samt för planarkitekter i kommunerna.

5. Säkerhetsrekommendationer

Stenungsunds kommun rekommenderas att

- stärka sin förmåga att hantera geotekniska säkerhetsfrågor och säkerställa att den strategi som har aviserats i översiktsplan 2020 avseende skred, ras och erosion kommer till stånd. *(SHK 2025:10 R1)*

Sveriges regering rekommenderas att

- överväga att ge Boverket i uppdrag att utreda relevanta förbättringar av lämplighetsprövningen i plan- och bygglagstiftningen och i detaljplaneprocessen. *(SHK 2025:10 R2)*

SHK emotser besked senast den **17 september 2025** om vilka åtgärder som har vidtagits med anledning av de rekommendationer som har lämnats i rapporten.

För Statens haverikommission

Jonas Bäckstrand

Alexander Hurtig

Sändlista

Rapport om jordskred på Europaväg 6 den 23 september 2023 vid Stenungsundsmotet, Västra Götalands län

Härmed översänds Statens haverikommissions (SHK) rapport SHK 2025:10 om rubricerad undersökning.

SHK får uppmärksamma er på att rapporten innehåller rekommendationer ställda till er för omhändertagande.

SHK emotser besked **senast den 17 september 2025** om vilka åtgärder som har vidtagits med anledning av de rekommendationer som lämnas i rapporten.

För att fullgöra vårt uppdrag behöver vi behandla era personuppgifter. Information om hur SHK behandlar personuppgifter finner du på vår hemsida <https://www.shk.se/behandling-av-personuppgifter>

Med vänlig hälsning

Eva-Maria Olsson
Administratör

Sändlista

Stenungsunds kommun
Sveriges regering